

คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

การจัดการความรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้ในพันธกิจการจัดการเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
2. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้จากการจัดการความรู้ และค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และนำไปใช้ในหน่วยงาน
3. เพื่อถอดบทเรียนความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการจัดการความรู้ และจากการถ่ายทอดความรู้ของผู้มีประสบการณ์
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่บุคคลในองค์กรและภายนอกองค์กร

.....

การจัดการความรู้ครั้งที่ 1 /2566

การเรียนการสอนเชิงรุก (Active learning) : วันที่ 9 มีนาคม 2567 เวลา 9.00-11.00 น.

ห้องประชุมคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

ประเด็นที่ 1 การเรียนการสอนแบบความร่วมมือ (Cooperative learning) โดย ดร.รุจิระชัย เมืองแก้ว

ประเด็นที่ 2 การเรียนการสอนการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential learning)

โดย ดร.นฤมล เอกธรรมสุทธิ

สมาชิก

1. ผศ.ดร.เพชรีย์ กุณาละสิริ
2. ผศ.ดร.จินตนา ลีละไกรวรรณ
3. อาจารย์สุพิมล ขอผล
4. อาจารย์พรทิพย์ ธรรมวงศ์
5. อาจารย์อุทัยวรรณ หมีไพรพฤษ์
6. อาจารย์ภิชญาดา สิริยานิช
7. อาจารย์วรางคณา บุญมา
8. อาจารย์วัชรินทร์ คำสา
9. ดร.อภิรยา พานทอง ผู้จัดบันทึก
10. ดร.สุวรรณี สร้อยสงค์ ผู้ช่วยผู้จัดบันทึก

การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

โดย ดร.นฤมล เอกธรรมสุทธิ

ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory: ELT)

เดวิด เอ โคลบ์ (David A. Kolb) นักทฤษฎีการศึกษาเป็นผู้พัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory: ELT) การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นกระบวนการสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติด้วยการนำเอาประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาบูรณาการเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ๆ

วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ (ELC) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Concrete Experience) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมผ่านประสบการณ์ตรงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นความรู้สึกจากประสบการณ์จริง เรามักจำขั้นนี้แบบง่าย ๆ ว่า

experiencing

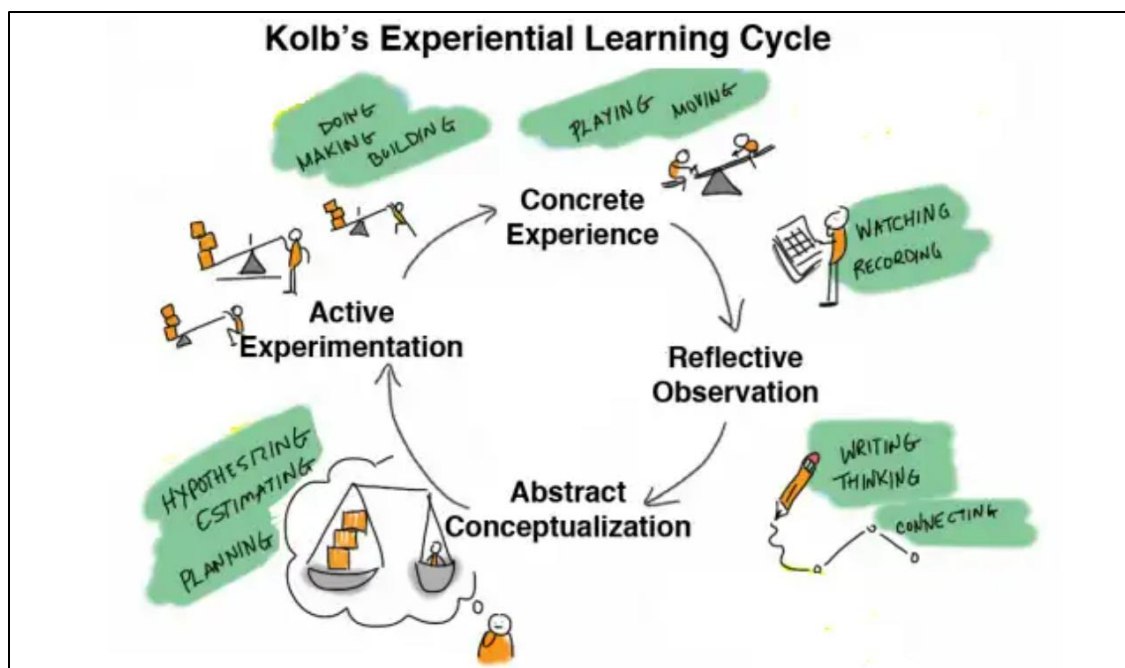
2. การสะท้อนคิดจากการสังเกต (Reflective Observation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนคิดไตร่ตรอง ทำความเข้าใจในสิ่งที่ได้จากการสังเกต และสะท้อนคิดจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เรามักจำขั้นนี้แบบง่าย ๆ ว่า

reflecting

3. การสร้างแนวคิดที่เป็นนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสรุปผลที่ได้จากการสะท้อนคิดจากการสังเกตแล้วคิดไตร่ตรองจนสร้างเป็นแนวคิดของตนเอง เรามักจำขั้นนี้แบบง่าย ๆ ว่า

thinking

4. การทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำแนวคิดที่ตนเองสร้างไปทดลองปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่จนทำให้เกิดการหมุนเวียนเป็นวงจรการเรียนรู้ใหม่ เรามักจำขั้นนี้แบบง่าย ๆ ว่า **acting**

ภาพที่ 1 แสดงวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ (ELC) 4 ขั้นตอน

แหล่งที่มา : <https://insku.com/idea/-MdFxKufHRJm-KkhhL1u>

การนำการเรียนรู้จากประสบการณ์ (ELC) ไปใช้ในการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

ดร.นฤมล เอกธรรมสุทธิ ได้นำการเรียนรู้จากประสบการณ์ (ELC) ไปใช้ในการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น บทที่ 2 การส่งเสริมการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของเด็ก สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 รุ่น 71 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ซึ่งดร.นฤมล เอกธรรมสุทธิ ได้มีการบูรณาการกับการวิจัย เรื่อง ผลของบทเรียนออนไลน์ต่อภาวะโภชนาการเกินในเด็ก และบูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม โครงการสร้างเสริมสุขภาพเด็กแบบออนไลน์

ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ประชุมผู้สอนเพื่อแบ่งประเด็นเนื้อหา บทที่ 2 การส่งเสริมการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เพื่อเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และแบ่งนักศึกษา 148 คน เป็นกลุ่มย่อย 20 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน และมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการแบ่งนักศึกษา และประเด็นเนื้อหา

กลุ่ม A	กลุ่ม B	ประเด็นที่ต้องส่งเสริมพัฒนาการ	
(76 คน)	(72 คน)	DENVER II	DSPM
A1-A2	B1-B2	ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Gross motor)	พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว (Gross motor: GM)
A3-A4	B3-B4	ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและการปรับตัว (Fine motor & Adaptive)	พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและการสติปัญญา (Fine motor :FM)
A5-A6	B5-B6	ด้านภาษา (Language)	พัฒนาการด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษา (Receptive Language: RL)
A7-A8	B7-B8	ด้านภาษา (Language)	พัฒนาการด้านการใช้ภาษา (Expressive Language: EL)
A9-A10	B9-B10	ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง (Personal -Social)	พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม (Personal and Social: PS)

ขั้นที่ 2 ครูมอบหมายให้นักศึกษาทำสื่อออนไลน์ และรายงานการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยก่อนเรียน (อายุ 1-5 ปี) โดยศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยมีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือย้อนหลังไม่เกิน 10 ปีตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดของรายงาน และสื่อออนไลน์ และใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ (ELC) โดยมีเนื้อหา ดังนี้

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาในเด็กวัยเรียบ และประเมินพัฒนาการ (DENVER II และ DSPM)
- 2) แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการในเด็กวัยก่อนเรียน
- 3) การส่งเสริมพัฒนาการในด้านเด็ก.....

ขั้นที่ 3 นักศึกษาทำสื่อออนไลน์ เรื่องการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน ด้าน..... โดยทำเป็นคลิป วิดีโอและ/หรือ Animation ความยาวประมาณ 6 นาที เนื้อหาสำหรับประชาชนประกอบด้วย

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของพัฒนาการ พัฒนาการด้าน
- 2.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้าน
- 2.3 สาธิต/อธิบายตัวอย่าง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้าน..... (1-2 กิจกรรม)

2.4 รายชื่อ สมาชิกกลุ่ม 1 สไลด์

และมีกิจกรรมและกำหนดการส่งงานดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงกิจกรรมและกำหนดการส่งงานของนักศึกษา

ลำดับ	กิจกรรม	กำหนดส่ง	หมายเหตุ
๑	ส่งรายงานการส่งเสริมสุขภาพ เด็กวัยก่อนเรียน	๕ ส.ค. ๖๔	ส่งแก้ไข final ๑๐ ส.ค.
๒	ส่ง Story board	๒๕ ส.ค. ๖๔	ส่งแก้ไข final ๓๑ ส.ค.
๓	ส่งคลิป	๑๕ ก.ย. ๖๔	ส่งแก้ไข final ๒๗ ก.ย.
๔	รวบรวมจัดทำเป็นสื่อออนไลน์	๑๖-๒๖ ก.ย. ๖๔	ตัวแทนนักศึกษาและเจ้าหน้าที่ IT
๕	นักศึกษาเผยแพร่สื่อออนไลน์ให้ ประชาชน (บริการวิชาการ)	๒๗ ก.ย.-๕ ต.ค. ๖๔	-คลิปความรู้ (link) -แบบประเมินความพึงพอใจในการ ให้บริการวิชาการ (google form)
๖	ประเมินผลการบูรณาการการ เรียนการสอนกับการบริการ วิชาการ	๗ ต.ค. ๖๔	-ประเมินความพึงพอใจในการ ให้บริการวิชาการ -ประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ ๒๑ -ถอดบทเรียนสิ่งที่ได้เรียนรู้
๗	รายงานสรุปโครงการบูรณาการฯ	๑๕ ต.ค. ๖๔	

ขั้นที่ 4 การบูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม ดร.นฤมล เอกธรรมสุทธิได้เขียนโครงการ
“โครงการสร้างเสริมสุขภาพเด็กแบบออนไลน์” ในมคอ. 3 วิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น โดยโครงการการบูร
ณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน (เครื่องมือ: แบบประเมินความ
พึงพอใจต่อการบริการวิชาการ)

2. เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้การบริการวิชาการ ในการสร้างเสริมสุขภาพเด็ก (เครื่องมือ: แบบ
ประเมินการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน และแบบประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
ในศตวรรษที่ 21)

กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 จำนวน 148 คน

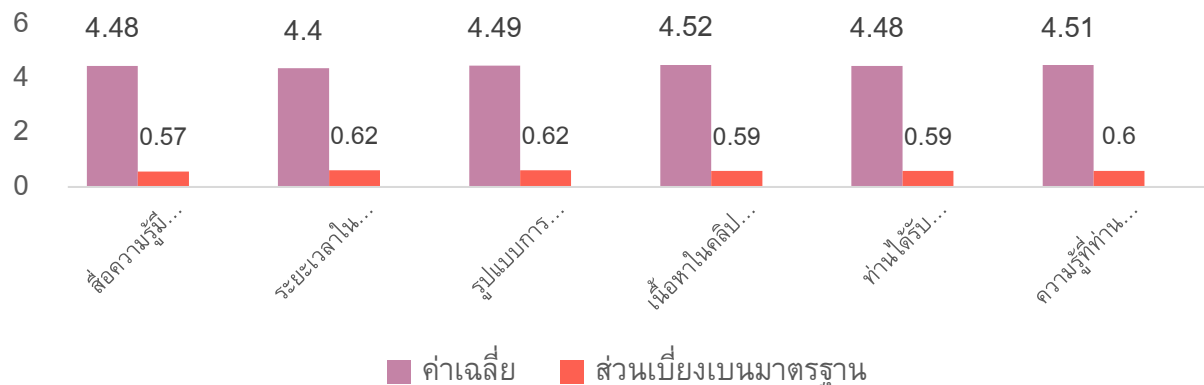
ประชาชนที่สนใจ จำนวน 150 คน

ผลงานสื่อออนไลน์ของนักศึกษาที่ให้ความรู้ประชาชนที่สนใจ มีดังนี้

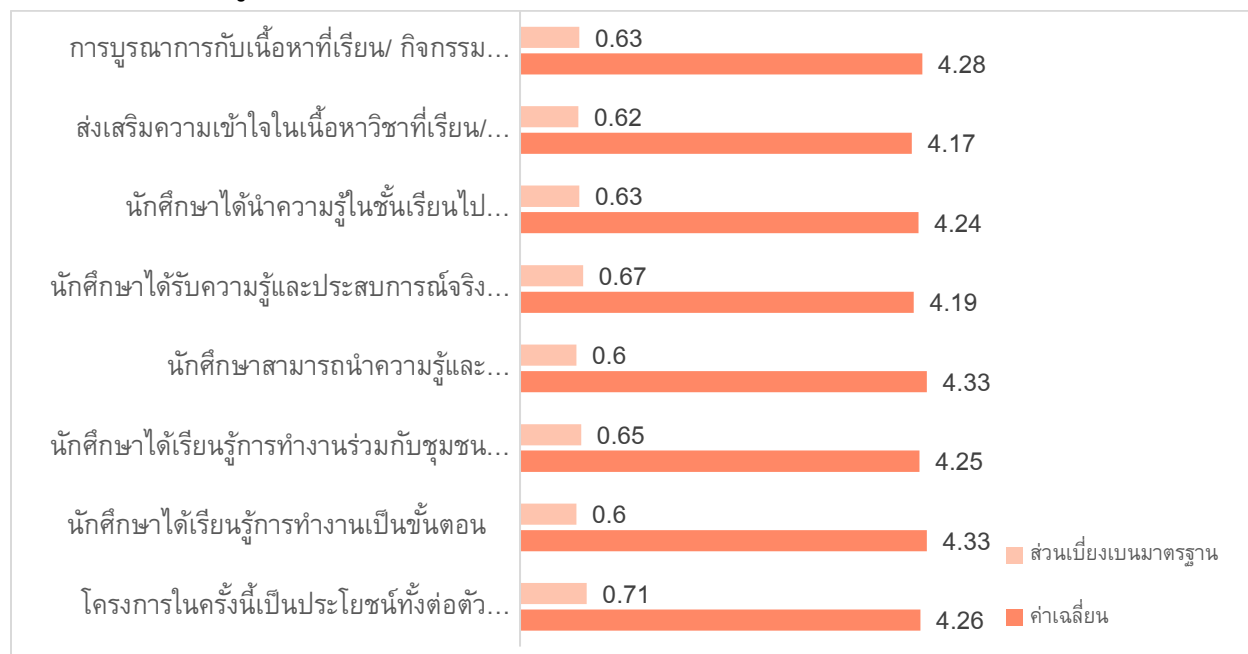
การประเมินผล

การประเมินผลความรู้จากสื่อออนไลน์ฯ ของประชาชน (n=334 คน)

กราฟที่ 1 แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการได้รับความรู้จากสื่อออนไลน์ของนักศึกษา จากกราฟที่ 1 พบว่า ประชาชน (n=334 คน) มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการได้รับความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน ระดับมาก ($X=4.49$, $SD=0.59$)

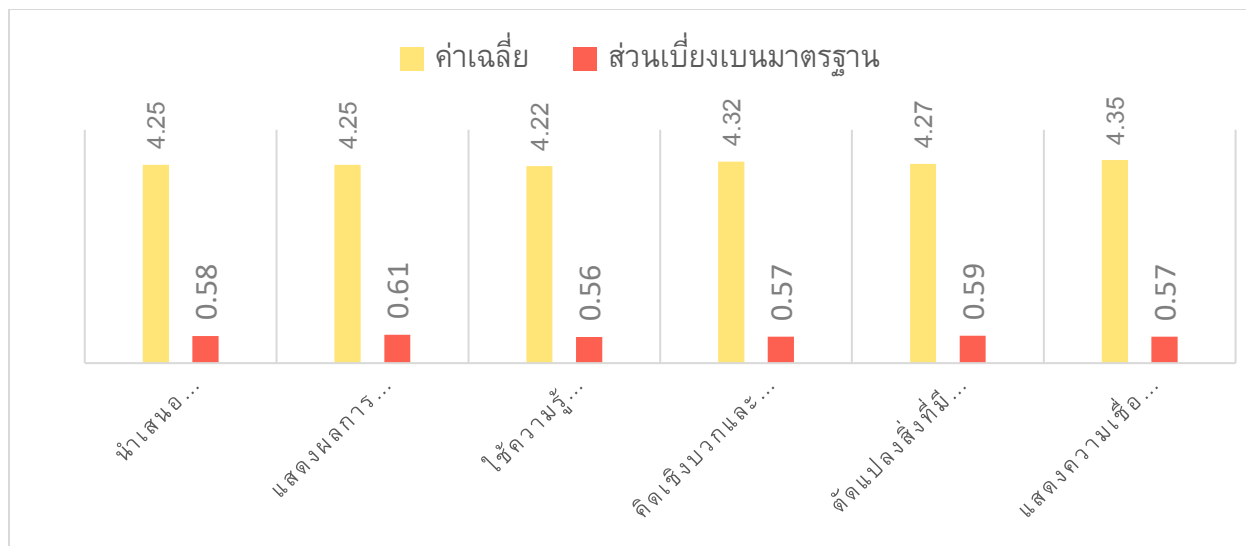
การประเมินผลการบูรณาการการเรียนการสอนโดยนักศึกษา (n=148คน)

กราฟที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริการวิชาการฯ

จากกราฟที่ 2 นักศึกษาพยาบาล (n=148คน) มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการบริการวิชาการ ระดับมาก ($X=4.48$, $SD=0.60$)

กราฟที่ 3 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 จากกราฟที่ 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ระดับมาก ($X=4.25$, $SD=0.50$)

ขั้นที่ 5 การบูรณาการเรียนการสอนกับการวิจัย ดร.นฤมล เอกธรรมสุทธิ ดำเนินการวิจัยเรื่องผลของบทเรียนออนไลน์เรื่องภาวะโภชนาการเกินในเด็กต่อความรู้และทัศนคติของประชาชน ดังลิงค์ <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/SNC/article/view/258461>

HOME / ARCHIVES / ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (2022): มกราคม - มิถุนายน 2565 / บทความวิจัย

ผลของบทเรียนออนไลน์เรื่องภาวะโภชนาการเกินในเด็กต่อความรู้และทัศนคติของประชาชน

นฤมล เอกธรรมสุทธิ
ศิริภรณ์ เจริญศรีเมือง
ทับทิม ปัตตะพงศ์
ชลลดา ดัมยวิสุทธิศรี
รุ่งกวีา นรินทร์สงคีตย์
สาริตี สัมภมณฑิพย์
ธิดีรัตน์ ราศิริ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) แบบหนึ่งกลุ่มวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของบทเรียนออนไลน์เรื่องภาวะโภชนาการเกินในเด็กต่อความรู้และทัศนคติของประชาชน กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชน

PDF 7

เผยแพร่แล้ว

สรุปผลการถอดบทเรียนประเด็นประโยชน์และคุณค่าของการบูรณาการเรียนการสอน การบริการวิชาการและการวิจัย

1. ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนและสังคม

นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการให้บริการวิชาการแก่ประชาชน โดยใช้สื่อความรู้ออนไลน์ เรื่อง การส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน ซึ่งเป็นวิธีการบริการวิชาการที่เหมาะสมอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยนักศึกษามีส่วนร่วมในการเตรียมข้อมูลความรู้และการผลิตสื่อความรู้ออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับประชาชน ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียนทั้ง 5 ด้าน และได้ร่วมเผยแพร่ให้กับประชาชน ทั้งนี้ นักศึกษาสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการมีส่วนร่วมครั้งนี้ไปต่อยอดในการให้บริการวิชาการ และส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้รับบริการ ไม่ว่าจะบนหอผู้ป่วยหรือในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

2. ประโยชน์ที่เกิดกับสถาบัน

หน่วยงานมีโอกาสดำเนินการด้านการส่งเสริมสุขภาพเด็ก ทำให้เป็นที่รู้จักของประชาชน ได้รับการยอมรับจากประชาชนและหน่วยงานภายนอกมากยิ่งขึ้น เป็นการประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยฯ ให้ประชาชนได้รู้จักวิทยาลัยได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และยังแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของคณะอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรในวิทยาลัยฯ อีกทั้งได้รับผลงานวิจัย 1 เรื่อง

3. ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนและสังคม

ผู้รับบริการ ได้แก่ ประชาชนทั่วไปผู้สนใจ ได้รับความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาการในเด็กและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน ผ่านสื่อความรู้ออนไลน์ เรื่อง การส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน ของนักศึกษาและคณาจารย์ของทางวิทยาลัย รวมถึงเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถชวนไว้ใน website ของวิทยาลัย สำหรับประชาชนที่สนใจสามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้ง่ายผ่านโลกออนไลน์

ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งนี้ จากการถ่ายทอดประสบการณ์ ของดร.นฤมล เอกธรรมสุทธิ อาจารย์ผู้ร่วม learn & share ได้รับความรู้การจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential learning) ทำให้เห็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนลงมือทำสื่อความรู้ออนไลน์ และนำสื่อความรู้ออนไลน์สู่การบริการความรู้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นการบูรณาการเรียนการสอน การบริการวิชาการและการวิจัย